

Revenirea pe traiectorie

După epuizarea agitației și petrecerilor, fenomen care însoțește în mod firesc cele aproape trei săptămâni dedicate festivităților care au loc la cumpăna dintre ani, luna decembrie a anului trecut fiind foarte solicitată și din cauza ceremoniilor care au avut loc pentru înmormântarea ultimului suveran al României, regele Mihai I, iată că viața, implicit cea muzicală a intrat pe clasa ei traiectorie și Orchestra Națională Radio, sub bagheta reputatului dirijor Justus Franz a oferit o seară memorabilă, în care unitatea a fost dată de două lucrări emblematice pentru romantismul școlilor naționale de expresie slavă, scrise de Antonin Dvořák și de N. Rimski-Korsakov. Solistul concertului a fost binecunoscutul violoncelist, Răzvan Suma, care a avut o seară extrem de inspirată în tălmăcirea paginilor *Concertului pentru violoncel în si minor op.104, B. 191* scris de Dvořák între anii 1894-95. Simfonismul pronunțat al lucrării, multitudinea aspectelor înnoitoare, bogăția melodică au constituit tot atâtea argumente pentru Răzvan Suma în a-și dezvălui la scară largă potențialul artistic, într-o redare plină de fantezie și de aleasă expresivitate. Se poate afirma că interpretul se află la momentul unei maturități "tinere", manifestată printr-o gândire muzicală împlinită, precisă, prin cunoașterea partiturii în deplinătatea ei, gândire marcată de echilibrul dintre perfecțiunea tehnică și subtilitatea frazării, dublate de o coloristică timbrală aparte. Performanțele muzicale, atât cele pianistice cât și cele dirijorale, ale muzicianului Justus Franz, binecunoscute de-a lungul anilor (mulți tineri interpreți români găsindu-și locul și împlinirea în Filarmonica Națiunilor din Germania, a cărui co-fondator este din 1995) nu puteau fi mai bine evidențiate, Maestrul urmărind și conducând Orchestra Națională Radio spre o colaborare artistică deplină cu solistul. De fapt, opusul în sine este un fel de simfonie cu violoncel obligato, iar aparatul orchestral, de dimensiuni considerabile, a susținut amplele suprafețe atribuite de către compozitor ca partener egal, urmărind în același timp cu maximă atenție detaliile mișcărilor interioare propuse de solist. Sala Radio, arhiplină, a răsplătit cu îndelungi ovații calitatea deosebită a acestei colaborări, iar violoncelistul Răzvan Suma a oferit un bis, extras din literatura de virtuozi (aluzie la Paganini), intrupat în *Capriciul nr. 7* scris de Carlo Alfredo Piatti. Partea a doua a seriei a adus în prim plan universul exotic al lumii arabe, așa cum l-a perceput compozitorul Nikolai Rimski-Korsakov în suita simfonică *Seherazada, op. 35* inspirată de textele celor *1001 de nopți*. Structurată pe patru mișcări care urmăresc mai mult sau mai puțin destinul celor două personaje principale, Shahriar și frumoasa lui soție și neîntrecută povestitoare, lucrarea este unificată de revenirea permanentă și împletirea celor două teme – leitmotiv caracteristice, (prima, severă și necruțătoare plasată în tutti la registrele grave ale orchestrei și cea de a doua, delicată, fragilă, intonată de violina solo) care apar pe fundalul desfășurării "narației". Pe acest suport conducător

se perindă lumea pestriță a navigatorilor de pe corabia lui Sindbad, aventurile fantastice ale prințului Kalandar, atmosfera destinată a vieții unui cuplu princiar și, în sfârșit, o sărbătoare la Bagdad care reintroduce acțiunea pe făgașul fantasticului. Materialul sonor este cumva înrudit și, față de *Antar* unde Rimski-Korsakov folosește linii melodice genuine, în cazul nostru le creează conferindu-le acel parfum oriental caracteristic. *Seherazada* reprezintă un moment de virtuoziție orchestrală, nu numai în ce privește tehnica scriiturii, care oricum plasează autorul printre cei mai iscusiți ai lumii, ci în solicitarea pur tehnică a participanților la actul artistic. Dirijorul Justus Franz a realizat o variantă foarte legată, colorată și dinamică, trecerile de la un tempo la altul și schimbările de caracter desfășurându-se cu naturalețe, succesiunea episoadelor presărate cu nenumărate solo-uri ale instrumentelor de suflat, dialogurile care se înfiripă sugerând aceeași

Justus Franz

continuitate și sinuozitate preluate din tema Seherazadei. Concertmaestrul Adrian Florescu, însoțit de acordurile harpei, a interpretat cu mare acuratețe și sensibilitate toate aceste intervenții care aduc în memoria ascultătorului pe cei doi protagoniști ai narațiunii, pretext al întregii desfășurări. Orchestra a răspuns tuturor exigențelor dirijorului, remarcabile fiind mai ales intervențiile instrumentiștilor de la compartimentul suflătorilor de lemn, solo-urile de la corn (la care îl adăugăm și pe cel din în Dvořák), de la violoncel și percuția în mare formă; o seară de cea mai bună calitate.

Corina BURA

Un discurs coerent și clar

Programul oferit de Orchestra Națională Radio în seara de 23 februarie a.c. a reușit să surprindă pe fideli melomani care au înfruntat vicisitudinile iernii pentru a se delecta cu o lucrare interpretată mai rar, și anume poemul simfonic *Don Quixote* (Don Quijote) *op. 35* scris de Richard Strauss. Pentru a încălzi puțin atmosfera, dirijorul Cristian Oroșanu a propus mai întâi o simfonie de Haydn, ultima scrisă de acesta, *nr.140 în Re Major, Hob I:104* care încheie